

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทัศนคติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2544 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 391 คน และครู จำนวน 3,688 คน รวมทั้งสิ้น 4,079 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามตารางอัตราส่วนของ เกรจซีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 39 – 41; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970. *Journal of Education and Psychological Measurement*. p.608) โดยสุ่มตามระดับชั้น (Stratified random sampling) แล้วสุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 196 คนครูผู้สอนจำนวน 351 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำนวน 547 คน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	พระนครศรีอยุธยา	33	17	490	47
2	ท่าเรือ	24	12	193	18
3	นครหลวง	19	10	183	17
4	บางซ้าย	16	8	137	13
5	บางไทร	30	15	249	24
6	บางบาล	25	13	202	19
7	บางปะหัน	30	15	242	23
8	บางปะอิน	31	16	332	32
9	บ้านแพรก	8	4	65	6
10	ผักไห่	20	10	210	20
11	ภาชี	24	12	163	16
12	มหาราช	16	8	156	15
13	ลาดบัวหลวง	25	13	223	21
14	วังน้อย	27	14	320	30
15	เสนา	35	18	320	30
16	อุทัย	28	14	203	19
	รวม	391	196	3688	351

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ตามตารางอัตราส่วน เกรจซีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 39-41 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgran, 1970. **Journal of Education and Psychological Measurement**, p.608) โดยสุ่มตามระดับชั้น (Stratified random sampling) แล้วสุ่มตัวอย่าง อย่างง่ายได้ผู้บริหาร 196 คน ครู 351 คน รวมทั้งสิ้น 547 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

(Checklist)

ตอนที่ 2 ทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด.2535 : 99 – 100) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ตรงกับสถานภาพตำแหน่งของท่านเพียงข้อเดียว ดังต่อไปนี้

() ผู้บริหารโรงเรียน

() ครู

ตอนที่ 2 ทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง : โปรดอ่านและพิจารณาข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด ทีละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องท้ายข้อความด้านขวามือในแต่ละข้อ เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ตรงกับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังต่อไปนี้

ข้อ ที่	ความสามารถในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับความสามารถในการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
0	ด้านงานวิชาการ การจัดทำและใช้หลักสูตรสถาน ศึกษาที่พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ เรียนและชุมชน/...
00	ระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง/...

จากตัวอย่างในข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ในช่อง มาก ของสมรรถนะ
ของผู้บริหารโรงเรียน แสดงว่าผู้ตอบมีทัศนคติเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนว่าผู้บริหารมี
ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านความสามารถในงานวิชาการมีการจัดทำและใช้หลักสูตร
สถานศึกษาที่พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและชุมชนอยู่ในระดับมาก

ข้อที่ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนว่าผู้บริหาร
มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านความสามารถในงานวิชาการมีระบบการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับปานกลาง

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้ดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดหลักการ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหารตามกรอบแนวคิดของสำนักงานการปฏิรูปการศึกษา 3 ด้าน

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครอบคลุมสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ด้าน

3. สร้างแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

4. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าของสำนักงานการปฏิรูปการศึกษา จำนวน 3 ด้าน 37 ข้อ ประกอบด้วย

- 4.1 การบริหารงานวิชาการ พัฒนาหลักสูตร คุณภาพการเรียนการสอน และงานกิจการนักเรียน จำนวน 10 ข้อ
- 4.2 การบริหารสถานศึกษาด้านบุคลากรงบประมาณ และบริหารทั่วไป จำนวน 17 ข้อ
- 4.3 การสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน จำนวน 10 ข้อ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้ประธาน กรรมการ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ ความถูกต้อง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านตรวจสอบเครื่องมือแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ส่วนคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการบริหารการศึกษา หรือดำรงตำแหน่งทางการบริหารในโรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา หรืออาจารย์สอนในสถาบันระดับอุดมศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวประกอบด้วย
- 5.1 ดร.ศิริณา จิตต์จรัส อาจารย์ประจำสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- 5.2 ดร.ปฐมพงศ์ สุภเลิศ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 5.3 ดร.อำนาจ สีลวัตร ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาวาสูกี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 5.4 นางสาวศศิธร วงษ์เมตตา ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 5.5 นายวิชัย พวงบานเย็น หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพระราช สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
6. ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน เสนอแนะร่วมกับประธาน กรรมการ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้ง
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้ว จำนวน 37 ข้อไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
8. นำผลจากการทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามดังต่อไปนี้
- 8.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - total Correlation)
- 8.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

9. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง ขอความอนุเคราะห์หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ส่งแบบสอบถามไปให้กับผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และรับแบบสอบถามคืนตามที่กำหนด เก็บไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

3. ผู้วิจัยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่ผู้วิจัยมอบหมายไว้ ช่วงเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2545

4. ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน ในช่วงวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2545 ถึงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2545 จำนวน 439 ฉบับ และในช่วงวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2545 ถึงวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2545 จำนวน 108 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 547 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหาร โรงเรียนและครู มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows มาดำเนินการใช้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับตามขั้นตอนต่อไป

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่สนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ได้รับกลับคืนมา

2. เกณฑ์การให้คะแนนทัศนคติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2535 : 99) ปรับปรุงมาจากวิธีของลิเคิร์ต(Likert) ซึ่งกำหนดค่าระดับผู้บริหารมีพฤติกรรมปฏิบัติ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานมากที่สุดหรือร้อยละ 86 - 100
- 4 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานมากหรือร้อยละ 71 - 85
- 3 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานปานกลางหรือร้อยละ 56 - 70
- 2 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานน้อยหรือร้อยละ 41 - 55
- 1 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานน้อยที่สุดหรือน้อยกว่าร้อยละ 41

3. การแปลผลค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อและรายด้านของแบบสอบถามทัศนคติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2535 : 100) ดังต่อไปนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารมีความสามารถในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

6.1.1 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม(Item - total Correlation)

6.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10

6.2.1 สถิติพื้นฐาน

6.2.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

6.2.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.2.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.2.1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

6.2.2 สถิติที่ใช้ทดสอบ

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติ t - test โดยผู้วิจัยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05